

DICTAMEN TSCAT | COMISSIÓ EMERGÈNCIES

EL ROL DEL TREBALL SOCIAL EN L'ATENCIÓ A CATÀSTROFES I EMERGÈNCIES

1. Introducció / Antecedents

Al juliol del 2012 el Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya signa un conveni amb el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya per assegurar la intervenció d'equips de treballadors socials en el suport psicosocial a les víctimes d'emergències i catàstrofes. A l'octubre del mateix any es crea la Comissió d'Emergències (actualment formada per 14 treballadors/es socials) amb els següents objectius específics:

- Organitzar la resposta a qualsevol emergència o catàstrofe amb víctimes que puguin ser objecte d'atenció psicosocial
- Conceptualitzar l'atenció psicosocial des del treball social per tal de situar els/les professionals com a agents actius en la intervenció psicosocial en emergències i catàstrofes
- Protocol·litzar l'atenció psicosocial en emergències i catàstrofes des de l'activació, la intervenció, el tancament amb possible derivació i la valoració i anàlisi de la intervenció efectuada
- Participar en els Plans d'Emergències i els simulacres organitzats per Protecció Civil de la Generalitat com a eina de formació i experimentació

2. La formació i el bagatge dels/de les treballadors/es socials

- 2.1. Les persones amb formació en treball social tenen un molt bon coneixement de les tècniques d'atenció i intervenció psicosocial; saben acompanyar les persones vulnerables o que pateixen situacions complexes i tenen habilitats que faciliten l'apropament i la comunicació amb les persones objecte d'atenció.
- 2.2. Els treballadors socials tenen un bon nivell de coneixement dels recursos disponibles al nostre país, la qual cosa que els situa com a excel·lents professionals per treballar en l'atenció psicosocial en emergències.
- 2.3. El Col·legi de Treball Social compta amb una oferta formativa específica per a situacions d'emergència

3. Marc jurídic

La Llei de Serveis Socials de Catalunya (12/2007, d'11 d'octubre) defineix en el seu article 3 la finalitat del Serveis Socials i, en l'apartat 3, diu:

“Els serveis socials s'adrecen especialment a la prevenció de situacions de risc, a la compensació de dèficits de suport social i econòmic i de situacions de vulnerabilitat i de dependència i a la promoció d'actituds i capacitats de les persones com a principals protagonistes de llur vida.”

Així mateix, en l'article 7 estableix que les Urgències Socials i les Emergències Socials en catàstrofes són situacions amb necessitat d'atenció especial per part de Sistema Públic de Serveis Socials Català.

4. Propòsits i reptes

- 4.1. Dotar els treballadors socials d'una formació específica que els capaciti per a la intervenció psicosocial. Les situacions d'alta complexitat i de fort impacte emocional fan que calgui adquirir eines i habilitats per gestionar i controlar les pròpies reaccions emocionals, així com les de les víctimes.
- 4.2. El tancament de l'actuació un cop acaba la intervenció durant l'emergència pròpiament dita pot comportar certa dificultat. Les persones i famílies poden necessitar un seguiment social o un coneixement dels recursos del seu territori per iniciar el seu procés després d'haver estat víctimes d'una situació complexa.
- 4.3. Els Serveis Socials Bàsics haurien de ser els receptors de qualsevol necessitat psicosocial detectada i derivada, atesa la seva implantació territorial i el seu coneixement de la població.
- 4.4. No obstant, la situació de col·lapse que estan vivint la majoria dels serveis socials bàsics de Catalunya fa convenient un treball de coordinació previ amb la Comissió de Serveis Socials Bàsics del propi Col·legi de Treball Social, per tal d'establir processos de derivació adequats. Cal assegurar que l'atenció podrà ser assumida per les diferents unitats territorials amb l'objectiu de garantir una atenció social adequada de les persones i famílies derivades pels equips d'intervenció psicosocial en emergències i catàstrofes.